

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีขั้นตอนดำเนินการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 278 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยการคำนวณตามสูตรของยามานะ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 164 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{278}{1 + (278)(.05^2)}$$

$$= 164.01 \text{ คน}$$

เพื่อให้เป็นไปตามหลักสถิติการวิจัย ผู้ศึกษาจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างให้เป็น 164 คน และทำการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายไปทุกหมู่บ้านที่อยู่ในตำบลโหรา ทั้ง 14 หมู่บ้าน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประชากรหมู่บ้าน/คน	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง/คน
1	บ้านน้ำเงิน	20	12
2	บ้านโหรา	25	15
3	บ้านแคน	33	19
4	บ้านรวมไทย	29	17
5	บ้านหนองหัว	14	8
6	บ้านหนองย่างจั่ว	15	9
7	บ้านหนองม่วงส้ม	15	9
8	บ้านหนองเต่า	15	9
9	บ้านโนนนารี	12	7
10	บ้านโนนหาด	27	16
11	บ้านหนองนาหล้า	20	12
12	บ้านหนองเสือ	11	6
13	บ้านแคนใหม่	27	16
14	บ้านโนนตุม	15	9
	รวม	278	164

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

หลังจากได้สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านแล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จากจำนวนประชากรหมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการจับสลาก ทำการเขียนชื่อประชากรหมู่บ้าน ลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่นต่อ 1 ชื่อ ลงในกล่อง แล้วจึงหยิบมาที่ละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็บันทึกไว้แล้วนำกลับไป

กล่องอีก เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กันถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่จนครบตามจำนวนของประชากรหมู่บ้านที่กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 164 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชากรหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามจำนวนรายการ (Check lists) จำนวน 14 หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45) จำแนกออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จากเอกสารการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 69 -71)

2.3 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความความเที่ยงตรง ความเหมาะสมและ ความถูกต้อง

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวประกอบด้วย

3.1.1 นายประจักษ์ อุณาศรี รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแจ้ง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางอมอร มิร์ตนไพโร การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอาจสามารถวิทยา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นางเดือนใจ พรหมฉิมวงศ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชา การวัดผลประเมินผล ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองขามวิทยา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดผลประเมินผล

โดยการพิจารณาแบบสอบถามในครั้งนี้นำวิธีการหาค่าความสอดคล้องแบบ IOC และการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา การตรวจจะเป็นลักษณะการพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ เหมาะสม ไม่เหมาะสม และไม่แน่ใจ โดยพิจารณาข้อคำถามนั้นๆ วัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับนิยามหรือไม่ พร้อมกับมีช่องว่างให้กรอกคำเสนอทั้งในรายชื่อ รายด้าน และรวมทั้งฉบับใช้วิธีการกำหนดเป็นคะแนนดังนี้

เหมาะสม ให้ค่า = +1

ไม่เหมาะสม ให้ค่า = -1

ไม่แน่ใจ ให้ค่า = 0

แล้วนำผลการตรวจไปพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการใช้สูตร

$$IOC = R/N$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านมาตรฐานแล้วจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาอีกครั้ง

3.3 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป โดยนำไปทดลอง (Try out) ใช้กับประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 65) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้วมาจัดพิมพ์ และนำไปใช้สำหรับเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบลโหรา กำนันผู้ใหญ่บ้าน/ประธานประชาคมหมู่บ้าน เพื่อขอให้ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 14 หมู่บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตให้ประชาคมหมู่บ้านตอบแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษาได้นำส่งหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากประธานประชาคมหมู่บ้าน หรือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้านในตำบลโหรา ให้ตัวแทนประชาคมในหมู่บ้านช่วยตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้ออกแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจนครบตามจำนวนที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดว่าสมบูรณ์และถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส

3. นำแบบสอบถามที่เสร็จแล้วให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ค่าคะแนนที่กำหนดไว้ จำนวน 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวล โดยกำหนดค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. สถิติวัดระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย วิเคราะห์โดยใช้สถิติ F-test (One - way ANOVA) ผู้ศึกษาได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 หากพบความแตกต่างกันจะเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (List Significant Different)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ และอภิปรายในเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY